

Olsztyn, dnia 1 kwietnia 2019 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
FK-V.431.23.2018**

**Szanowny Pan
Ryszard Henryk Niedziółka
Burmistrz Kętrzyna**

**ul. Wojska Polskiego 11
11-400 Kętrzyn**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibach jednostek kontrolowanych, tj. w Urzędzie Miasta w Kętrzynie, ul. Wojska Polskiego 11, 11-400 Kętrzyn oraz w Środowiskowym Domu Samopomocy, ul. Gen. Władysława Sikorskiego 76J, 11-400 Kętrzyn.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

➤ **Urząd Miasta w Kętrzynie:**

- Pan Krzysztof Wiesław Hećman – Burmistrz Miasta Kętrzyn, wybrany na to stanowisko w dniu 16 listopada 2014 r.,
- Pan Damian Piotr Nietrzeba – Zastępca Burmistrza Miasta Kętrzyn, powołany na to stanowisko w dniu 15 stycznia 2016 r.,
- Pani Urszula Sawa – Sekretarz Miasta Kętrzyn, zatrudniona na podstawie umowy o pracę, pełniąca tę funkcję od dnia 5 lutego 2016 r., zgodnie z porozumieniem zmieniającym umowę o pracę,
- Pan Władysław Litwinowicz – Skarbnik Miasta Kętrzyn, powołany na to stanowisko w dniu 1 listopada 2003 r.

➤ **Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie:**

- Pani Dagmara Iwaniuk – Kierownik, zatrudniona na tym stanowisku od dnia 26 lutego 2010 r.,
- Pani Jadwiga Lewandowska – główny księgowy, zatrudniona na tym stanowisku od dnia 5 listopada 2013 r., w ramach 1/4 etatu.

Kontrola przeprowadzona została w Urzędzie Miasta w Kętrzynie przez pracownika Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj. Monikę Napiórkowską, starszego inspektora wojewódzkiego, przewodniczącego zespołu kontrolnego, w okresie od 3 października do 9 listopada 2018 r., z przerwą w dniach: 15, 17, 19, 29 października 2018 r., na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli o numerze FK-IV.0030.795.2018 z dnia 27 września 2018 r.

Pomocniczo czynności kontrolne przeprowadzono również w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie. Czynności przeprowadzili pracownicy:

- Katarzyna Górską, główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w dniach: 3, 8, 10-11, 16 października oraz 7-8 listopada 2018 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach:
 - FK-IV.0030.784.2018 z dnia 27 września 2018 r.,
 - FK-IV.0030.891.2018 z dnia 30 października 2018 r.,
- Katarzyna Haraburda, główny specjalista w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w dniach: 3, 8, 10-11, 16 października oraz 7-8 listopada 2018 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach:
 - FK-IV.0030.783.2018 z dnia 27 września 2018 r.,
 - FK-IV.0030.890.2018 z dnia 30 października 2018 r.,wydanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia w Urzędzie Miasta w Kętrzynie, na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie,
- okres objęty kontrolą: 2016 i 2017 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 16 ust. 1-4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.), art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. z 2017 poz. 2077 ze zm.) oraz art. 22 pkt 8 i art. 126 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Kontrola została odnotowana w książkach kontroli jednostek kontrolowanych:

- Urząd Miasta w Kętrzynie – pod poz. nr 7 na 2018 r.,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie – pod poz. 21.

[Akta kontroli: I.1-24]

Na podstawie ustaleń kontroli, prawidłowość wykorzystania środków dotacji celowych przez Miasto Kętrzyn na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie, ocenia się

pozytywnie z nieprawidłowościami.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

Ustalenia ogólne

Charakterystyka placówki

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Kętrzyn nie posiadającą osobowości prawnej, działającą w formie jednostki budżetowej na podstawie Uchwały Nr X/57/11 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 2 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie.

Siedzibą ŚDS jest budynek usytuowany przy ul. Gen. Sikorskiego 76J, stanowiący własność Miasta Kętrzyn. Budynek został przekazany Środowiskowemu Domowi Samopomocy w Kętrzynie przez Burmistrza Kętrzyna w trwały zarząd, decyzją ZB.6844.2.2011 z dnia 1 września 2011 r.

W okresie objętym kontrolą Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.), funkcjonował w oparciu o:

- Statut - stanowiący załącznik do Uchwały Nr X/57/11 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 2 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie, zmieniony Uchwałą Nr LVIII/349 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 28 listopada 2013 r.,
- Regulamin organizacyjny uzgodniony z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim 7 czerwca 2013 r. i zatwierdzony przez Burmistrza Miasta Kętrzyn 17 czerwca 2013 r.

Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym jednostki obowiązującym w okresie objętym kontrolą, ŚDS jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego realizującym zadania z pomocy społecznej z zakresu administracji rządowej. Przeznaczony jest dla 60 osób powyżej 18 roku życia (obojska płci):

- przewlekle psychicznie chorych (typu A),
- upośledzonych umysłowo (typu B),
- wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (typu C).

Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie zlokalizowany jest w budynku trójkondygnacyjnym z poddaszem użytkowym, położonym na działce, będącej własnością Gminy Miejskiej Kętrzyn, o powierzchni 0,2118 ha, objętej księgą wieczystą numer – KW – OL1K/00028026/9. Budynek ŚDS zajmuje łączną powierzchnię użytkową 721,97 m².

Powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika wynosi 12,03 m² i jest zgodna z wymogiem § 18 pkt 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Dom pozbawiony jest barier architektonicznych, 2 wejścia do budynku posiadają podjazdy dla osób niepełnosprawnych, a w budynku zainstalowany jest dźwig osobowy. ŚDS usytuowany jest w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestnikom.

Na podstawie sporządzonego przez Kierownika wykazu pomieszczeń ŚDS, jak i oględzin jednostki przeprowadzonych w dniu 3 października 2018 r., przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej ustalono, że w budynku znajdują się następujące pomieszczenia:

1. Piwnica
2. Parter
 - nr 1 - Sala rekreacji i sportu
 - nr 3 - Sala konserwatorsko – techniczna z elementami ogrodnictwa
 - nr 4 - Pokój realizacji programu „Za życiem”
 - nr 5 - WC ogólnodostępne dla osób niepełnosprawnych
 - nr 6 - Pokój pielęgniarki
 - nr 7 - Pokój kierowcy - pracownika gospodarczego
 - nr 9, 9a - Sala ogólna spotkań, jadalnia
 - nr 10 - Szatnia pracowników
 - nr 11 - Sala Kulinarna
 - nr 12 - WC wydzielone - dla mężczyzn i kobiet
 - nr 13, 13a - Myjnia
 - nr 14 – „Łaźnia” dla kobiet, WC dla kobiet
 - nr 15 – „Łaźnia” dla mężczyzn, WC dla mężczyzn
3. Piętro I
 - nr 22 - Sala teatralno - literacka

- nr 23 - Sala komputerowo - filmowa
- nr 24 - Pokój wyciszenia, poradnictwo indywidualne psychologiczne, socjalne
- nr 25 - WC dla mężczyzn
- nr 26 - WC dla osób niepełnosprawnych
- nr 27 - Sala doświadczania świata

4. Piętro II

- nr 30 - Pomieszczenia administracyjne (pokój kierownika, sekretariat, wc personelu, przedsionek)
- nr 33 - Sala plastyczno - muzyczna
- nr 34 - Księgowość
- nr 35 – WC ogólnodostępne
- nr 36 - Sala edukacyjna

5. Poddasze

W trakcie kontroli stwierdzono, że w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie, zgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, znajdują się:

- pomieszczenia wyposażone w meble i sprzęty niezbędne do prowadzonych w nim zajęć,
- odpowiednia liczba toalet i łazienka, tj. co najmniej 2 toalety, osobno dla kobiet i mężczyzn oraz toaleta dla personelu,
- sprzęt odpowiedni do realizacji zadań wspierająco - aktywizujących.

Wobec powyższego standard usług w domu uważa się za spełniony.

[Akta kontroli: III.1-3, 10-44]

Ustalenia szczegółowe

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdawczości budżetowej.

Rok 2016

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 27/2016 z dnia 23 marca 2016 r. ustalił dla Miasta Kętrzyn plan dotacji z budżetu państwa na 2016 rok, na realizację zadań zleconych bieżących w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości **675 504,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 3 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 305 644,00 zł. (w tym: zwiększenia – 292 250,00 zł, w tym na inwestycje – 7 000,00 zł oraz zmniejszenia –13 394,00 zł).
2. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. wyniosła **954 360,00 zł**.
3. Miasto otrzymało z budżetu państwa w 2016 r. dotacje w łącznej wysokości 954 360,00 zł, którą wykorzystało w kwocie 954 332,78 zł, tj. w 99,99%.
4. Kwota dotacji niewykorzystanych w wysokości **27,22 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 30 grudnia 2016 r., zgodnie z WB Nr 0313/2016, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Rok 2017

5. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 5/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. ustalił dla Miasta Kętrzyn plan dotacji z budżetu państwa na 2017 rok, na realizację zadań zleconych bieżących w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości **912 960,00 zł**.
Ww. plan został zmieniony 6 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 213 486,00 zł. (w tym: zwiększenia – 212 218,00 zł, w tym na inwestycje – 8 000,00 zł oraz zmniejszenia – 1 268,00 zł).
6. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **1 123 910,00 zł**.
7. Miasto otrzymało z budżetu państwa w 2017 r. dotacje w łącznej wysokości **1 123 910,00 zł**, którą wykorzystano w kwocie 1 123 875,23 zł, tj. w 99,99%.
8. Kwota dotacji niewykorzystanych w wysokości **34,77 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 12 stycznia 2018 r., zgodnie z WB Nr 0011-12/2018, tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.
9. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji w latach 2016 i 2017 przyznanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj.:
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej, tj.: w § 2010 i § 6310,
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie wydatków z uwzględnieniem ich przeznaczenia w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej.
10. W okresie 2016-2017 środki dotacji budżetu państwa otrzymywane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przez Miasto Kętrzyn, na realizację zadania w rozdziale 85203, przekazywane były do Środowiskowego Domu Samopomocy na bieżąco i wysokościach, w których Miasto je otrzymało, tj.:
 - a) w 2016 r.:
 - Miasto otrzymało środki finansowe w 16 transzach, w okresie: 13 stycznia – 15 grudnia 2016 r.,
 - Miasto przekazało do Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie środki finansowe w 16 transzach, w okresie: 14 stycznia – 16 grudnia 2016 r.,
 - b) w 2017 r.:
 - Miasto otrzymało środki finansowe w 17 transzach, w okresie: 2 stycznia – 19 grudnia 2017 r.,
 - Miasto przekazało do Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie środki finansowe w 17 transzach, w okresie: 3 stycznia – 20 grudnia 2017 r.

[Akta kontroli: II.1-4, 6-47]

Sprawozdawczość budżetowa

Rok 2016 i 2017

11. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych składanych przez Miasto do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w latach: 2016 i 2017 sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz ze sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostkę podległą (ŚDS), tj.:

- dane wykazane w sprawozdaniach zbiorczych Rb-50 o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2016 i 2017 roku porównano z danymi zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych sporządzanych przez ŚDS (rozdział: 85203),
 - dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Rb-50 o dotacjach od początku roku do końca IV kwartału 2016 i 2017 roku porównano z ewidencją księgową Miasta.
12. W wyniku kontroli stwierdzono, że:
- dane wykazane w zbiorczych sprawozdaniach Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez ŚDS,
 - dane wykazane w jednostkowych sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Miasta,
 - ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Burmistrza, Skarbnika (sprawozdania zbiorcze), Głównego księgowego, Kierownika jednostki organizacyjnej.
13. W toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj.:
- zbiorczych sprawozdań Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2016 i 2017 roku,
 - zbiorczych sprawozdań Rb-50 o dotacjach za IV kwartał 2016 i 2017 roku,
- i ustalono, że ww. sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.) – obowiązującym w okresie kontrolowanym.

[Akta kontroli: II. 4-5, 48-79]

II. W zakresie planowania i gospodarowania (zarządzania) środkami publicznymi.

1. Programy działalności ŚDS typ A, B i C zostały uzgodnione z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim w dniu 1 grudnia 2012 r. i zatwierdzone w tym samym dniu przez Burmistrza Miasta Kętrzyna.
2. Plany pracy opracowane przez Kierownika ŚDS na lata 2016 i 2017 zostały uzgodnione z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim, a następnie zatwierdzone przez Miasto, co było zgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
3. Sprawozdania sporządzone przez Kierownika ŚDS z działalności ŚDS za lata 2016 i 2017 zostały przedłożone Miastu i przekazane do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, co było zgodne z § 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
4. W sprawozdaniach opisano poszczególne dziedziny działalności składające się na funkcjonowanie jednostki. Przedstawiono m.in.: informację finansową o poniesionych wydatkach oraz wymieniono wykonane zadania, jakie zostały sfinansowane z przyznanych środków w ramach dotacji, co było zgodne z § 25 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
5. Zasady przyznawania dotacji dla ŚDS w latach 2016-2017:
 - W 2016 r. należna dotacja na jedno miejsce naliczona została maksymalnie do kwoty stanowiącej iloczyn miejsc statutowych i kwoty dotacji przyznanej na jedno miejsce, która w 2016 r. wyniosła **1 268,00 zł** zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Podstawę do naliczenia dotacji należnej za okres od stycznia do lipca 2016 r., stanowiła wykazana w miesięcznych meldunkach, liczba osób uczestniczących w zajęciach.

W przypadku, gdy statutowa liczba miejsc nie była w pełni wykorzystywana, dotacja ulegała zmniejszeniu, proporcjonalnie do wykorzystywania miejsc, przy czym, w związku z wprowadzeniem nowych zasad finansowania działalności bieżącej ŚDS w roku 2016, w przypadku uczestników korzystających w danym miesiącu z usług ŚDS w wymiarze 1 do 10 dni, należna dotacja nie była pomniejszana o 50%.

Jeżeli z powodu choroby, pobytu w szpitalu, uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym lub innych przyczyn, uczestnik nie korzystał z zajęć przez cały miesiąc dotacja nie była naliczana, a osoby te należało wykazać we właściwej kolumnie meldunku.

Powyższe procedury zostały zmienione w sierpniu 2016 r. Zanim dokonano oceny kryteriów przyznawania środków - od stycznia do lipca 2016 r. dotację przyznawano w następujący sposób:

- na jednego uczestnika obecnego w przeciągu miesiąca w okresie od 1 do 10 dni przysługiwało 50 % należnej kwoty (634,00 zł),
- na uczestnika obecnego w przeciągu miesiąca 11 i więcej dni przysługiwało 100% należnej dotacji (1 268,00 zł),

W sierpniu 2016 r. uznano, że kryterium obowiązywać będzie od początku roku. Toteż za okres styczeń – lipiec wyrównano środki do wysokości 100%, biorąc pod uwagę tych uczestników, którzy przybywali w domu w okresie od 1 do 10 dni i należna dotacja na 1 uczestnika wynosiła wówczas 50% (634,00 zł).

- W 2017 r. należna dotacja na jedno miejsce w ŚDS naliczona została maksymalnie do kwoty stanowiącej iloczyn miejsc statutowych i kwoty dotacji przyznanej na jedno miejsce, która wynosiła **1 268 zł**. Podstawę do ustalenia kwoty dotacji należnej stanowiła, wykazana w miesięcznych meldunkach, liczba osób uczestniczących w zajęciach w ŚDS. W przypadku, gdy statutowa liczba miejsc nie była w pełni wykorzystywana, dotacja ulegała zmniejszeniu proporcjonalnie do wykorzystania miejsc.

Wysokość dotacji należnej za miesiące listopad - grudzień 2017 r., na miejsca dzienne i całodobowe, ustalona została na podstawie ilości decyzji kierujących do środowiskowego domu samopomocy, aktualnych w miesiącu październiku.

Jeżeli z powodu choroby, pobytu w szpitalu, uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym lub z innych przyczyn, dany uczestnik nie korzystał z zajęć prowadzonych w ŚDS przez cały miesiąc, dotacja za tą osobę nie była naliczana.

W 2017 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dokonało podziału środków rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczonej dla gmin i powiatów na realizację bieżących zadań z zakresu administracji rządowej, tj. na finansowania zadań, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 5 i art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej w związku z Programem kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętym uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r.

Przyznane z rezerwy celowej środki uwzględniały podwyższenie dotacji o 30%, tj. o **380,40 zł** na jednego uczestnika miesięcznie, w okresie lipiec-grudzień 2017 r. a ich podział dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, został dokonany na podstawie ponownej analizy potrzeb w przedmiotowym zakresie, przeprowadzonej w listopadzie 2017 r.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez MRPiPS, zwiększone dotacje należało przeznaczyć na zabezpieczenie zwiększonych potrzeb opiekuńczych uczestników ze spectrum autyzmu i z niepełnosprawnością sprzężoną, na których przysługuje podwyższona dotacja, zakup dodatkowych usług lub zatrudnienie dodatkowych pracowników albo zakup wyposażenia lub sprzętu niezbędnego do pracy z takimi uczestnikami. Istniała także możliwość podwyższenia wynagrodzenia już

zatrudnionych pracowników, szczególnie tych najbardziej zaangażowanych w pracę z uczestnikami, których dotyczy przepis.

6. Usługi świadczone przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie oraz prowadzona dokumentacja.

- ŚDS prowadził ewidencję uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy, w której dokonuje się chronologicznego wpisu wszystkich uczestników, którzy uzyskali decyzje kierujące do ŚDS. Prowadzona przez ŚDS ewidencja była zgodna z § 24 ust. 3 pkt 1 lit. a rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
- W trakcie kontroli dokonano sprawdzenia poprawności sporządzania ewidencji obecności uczestników ŚDS za czwarty kwartał 2016 i 2017 roku i porównania ich z meldunkami składanymi do Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego i ustalono, że:
 - uczestnicy potwierdzali swoją obecność podpisem, a w przypadku niemożności jego złożenia upoważnieni pracownicy jednostki. Nieobecności uczestników oznaczane były w sposób trwały literą „N”,
 - w badanych okresach łącznie za 17 uczestników podpisywali się w ewidencji obecności upoważnieni pracownicy jednostki. Kontrolującym do wglądu przedłożono oświadczenia uczestników, a w przypadku ubezwłasnowolnienia ich opiekunów prawnych, o wyrażeniu zgody na potwierdzanie obecności w ŚDS przez upoważnionego pracownika,
 - występowała zgodność pomiędzy liczbą uczestników podpisaną na listach obecności, a danymi wykazanymi w meldunkach, które zawierały liczbę uczestników i były przekazywane poprzez Centralną Aplikację Statystyczną do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, na podstawie których naliczano dotację dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie.
- W okresie objętym kontrolą prowadzono dzienniki zajęć dokumentujące pracę pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego:
 - Sali plastycznie – muzycznej,
 - Sali edukacyjnej,
 - Sali komputerowo – filmowej,
 - Sali doświadczenia świata,
 - Sali teatralno – literackiej,
 - Sali rekreacji i sportu,
 - Sali konserwatorsko – technicznej z elementami ogrodnictwa,Ponadto, w ŚDS prowadzono:
 - Zeszyt pracy opiekuna,
 - Dziennik współpracy z terapeutami w celu zapewnienia integracji uczestników,
 - Poradnictwo socjalne,
 - Zeszyt raportów pielęgniarki,
 - Zeszyt wyjść uczestników,
 - Trening funkcjonowania w życiu codziennym, trening dbałości o wygląd zewnętrzny, trening nauki higieny,
 - „Poniedziałkowe rozmowy” z uczestnikami ŚDS,
 - Współpraca z psychologiem,
 - Zeszyt prania, prasowania, suszenia.

Na podstawie analizy dziennika sali edukacyjnej stwierdzono, że wpisy w dzienniku zawierały dane określone w § 24 ust. 3 pkt 2 i 5 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

- Treningi i usługi prowadzone w ŚDS dotyczyły:
- funkcjonowania w codziennym życiu,
 - treningu kulinarnego,
 - treningu budżetowego,
 - dbałości o wygląd zewnętrzny,
 - umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
 - umiejętności społecznych,
 - umiejętności spędzania czasu wolnego,
 - współpracy z rodziną/opiekunami/bliskimi uczestników,
 - terapii ruchowej oraz terapii zajęciowej.

Zespół kontrolny stwierdził, że prowadzone przez jednostkę usługi są zgodne z § 14 pkt 1-3 rozporządzenia w sprawie środowiskowego domu samopomocy.

Ponadto ustalono, że w okresie objętym kontrolą ŚDS prowadził poradnictwo psychologiczne. W jednostce, w ramach umowy zlecenia zatrudniony był psycholog, który udzielał wsparcia psychologicznego uczestnikom i ich rodzinom (20h miesięcznie), co było zgodne z § 14 pkt 4 ww. rozporządzenia.

[Akta kontroli: III.3-9, 45-148]

III. W zakresie realizacji wydatków Środowiskowego Domu Samopomocy (prawidłowość, zasadność, przeznaczenie), w tym środków pochodzących z rezerwy celowej.

1. Zadania w ramach rozdziału 85203 Ośrodki wsparcia realizowane były przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie, będący jednostką organizacyjną Gminy Miejskiej Kętrzyn.

Rok 2016

2. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w 2016 r. w wysokości **954 360,00 zł** wykonane zostały w kwocie 954 332,78 zł, tj. w 99,99%.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

- ustawy budżetowej – 703 482,78 zł, w tym m.in.:
- dodatkowe środki przyznane w związku z oszczędnościami powstałymi z tytułu niewykorzystanych miejsc w środowiskowych domach samopomocy w miesiącach styczeń-październik 2016 r. oraz potrzebami bieżącymi ŚDS w miesiącach listopad-grudzień 2016 r. – 34 400,00 zł,
- dodatkowe środki przyznane, w związku z oszczędnościami powstałymi z tytułu niewykorzystanych miejsc w środowiskowych domach samopomocy w miesiącach styczeń-październik 2016 r. z przeznaczeniem na zakup kuchenki gazowej wolnostojącej – 7 000,00 zł,
- poz. 25 rezerw celowych budżetu państwa na 2016 r. z przeznaczeniem na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 250 850,00 zł.

3. Struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:
 - wydatki bieżące – 947 332,78 zł (tj. 99,27% ogółu wydatków), w tym:
 - wydatki osobowe i bezosobowe oraz ZFŚS – 648 488,23 zł,

- wydatki rzeczowe – 298 844,55 zł,
- wydatki majątkowe – 7 000,00 zł (tj. 0,73% ogółu wydatków).

Rok 2017

4. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w 2017 r. w wysokości **1 123 910,00 zł** wykonane zostały w kwocie 1 123 875,23, tj. w 99,99%.
Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:
 - ustawy budżetowej – 1 098 181,23 zł, w tym m.in.:
 - dodatkowe środki przyznane w związku z oszczędnościami powstałymi z tytułu niewykorzystanych miejsc w środowiskowych domach samopomocy oraz potrzebami bieżącymi ŚDS – 175 100,00 zł,
 - dodatkowe środki przyznane, w związku z oszczędnościami powstałymi z tytułu niewykorzystanych miejsc w środowiskowych domach samopomocy z przeznaczeniem na zakup bieżni elektrycznej – 8 000,00 zł,
 - z przeznaczeniem na realizację Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” – 3 424,00 zł,
 - poz. 25 rezerw celowych budżetu państwa na 2017 r. (powstałymi z tytułu niewykorzystanych miejsc w środowiskowych domach samopomocy oraz potrzebami bieżącymi ŚDS) z przeznaczeniem na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – 12 000,00 zł,
 - poz. 25 rezerw celowych budżetu państwa na 2017 r. z przeznaczeniem na realizację Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” – 13 694,00 zł.
5. Struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:
 - wydatki bieżące – 1 115 875,23 zł (tj. 99,29% ogółu wydatków), w tym:
 - wydatki osobowe i bezosobowe oraz ZFŚS – 694 725,74 zł,
 - wydatki rzeczowe – 421 149,49 zł,
 - wydatki majątkowe – 8 000,00 zł (tj. 0,71% ogółu wydatków).

6. Wydatki osobowe

Rok 2016 i 2017

- 6.1. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wypłacenia wynagrodzenia osobowego dla 6 nw. pracowników ŚDS w Kętrzynie (do próby wybrano pierwszych sześciu pracowników wykazanych w zestawieniu kadry), tj.:
 - Kierownik,
 - Referent ds. administracyjno-biurowych,
 - Specjalista ds. księgowo-płacowych,
 - Specjalista pracy socjalnej,
 - Główny księgowy,
 - Kierowca.
- 6.2. Na podstawie dokumentacji finansowej i kadrowej, tj. decyzji o przyznaniu nagród, list płac za okres: czerwiec – grudzień 2016 i 2017 roku oraz umów o pracę ww. pracowników ustalono, że zachodziła zgodność kwot wynikających z umów o pracę z powyższymi listami płac, które zostały sprawdzone pod względem formalno – rachunkowym oraz zawierały podpisy Kierownika jednostki i Głównego księgowego. Łączna kwota wypłaconego wynagrodzenia wyniosła **286 681,95 zł**, w tym:
 - w 2016 r. – 146 494,85 zł,
 - w 2017 r. – 140 187,10 zł.

7. Wydatki rzeczowe

Rok 2016

- 7.1. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki rzeczowe poniesione w 2016 r., których łączna wysokość wynosiła **298 844,55 zł**.
- 7.2. W toku analizy dowodów księgowych ustalono, że środki z dotacji zostały wydatkowane m.in. na:
- zakup wody, energii elektrycznej i gazu – 60 597,53 zł,
 - usługi pozostałe (m.in.: naprawy samochodu i sprzętu biurowego oraz przemysłowego, usługa informatyczna, monitoring budynku, odprowadzanie ścieków i wywóz nieczystości, reklama, usługa pocztowa itp.) – 35 021,92 zł,
 - usługi remontowe – 33 032,21 zł, w tym:
 - remont klatki schodowej – 8 854,99 zł,
 - remont podłogi – 24 177,22 zł,
 - zakup materiałów do pracowni i artykułów do terapii – 29 956,82 zł,
 - zakup sprzętu (m.in.: AGD, RTV) – 25 450,36 zł,
 - zakup artykułów żywnościowych – 25 448,74 zł,
 - zakup materiałów biurowych – 17 816,48 zł,
 - zakup paliwa – 10 488,36 zł,
 - zakup materiałów oraz narzędzi do utrzymania i remontu budynku – 9 648,66 zł,
 - zakup środków czystości – 9 329,24 zł,
 - ubezpieczenie: sprzętu, budynku i samochodu – 7 136,00 zł,
 - usługi telekomunikacyjne – 5 230,16 zł,
 - podatek od nieruchomości – 4 268,40 zł,
 - materiały do komputera – 4 165,75 zł,
 - konserwacja urządzeń dźwigowych – 3 634,65 zł,
 - zakup książek i prenumerat czasopism do pracy w ośrodku – 2 132,80 zł.
- 7.3. W trakcie kontroli ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie otrzymane dodatkowe środki na realizację bieżących potrzeb wykorzystała na:
- zakup okapu kuchennego, w łącznej kwocie 3 408,00 zł (z dodatkowych środków – 3 400,00 zł),
 - remont podłogi: na korytarzach (I i II piętro), w toaletach I piętro, w pokoju Kierownika, w sali spotkań, w łącznej kwocie 24 177,22 zł (z dodatkowych środków – 23 000,00 zł),
 - remont klatki schodowej, w łącznej kwocie 8 854,99 zł (z dodatkowych środków – 8 000,00 zł).
- Łączna wysokość wydatkowanych środków finansowych wyniosła **36 440,21 zł**, w tym:
- z dodatkowych środków – 34 400,00 zł,
 - ze środków przyznanych na finansowanie ośrodków wsparcia z zaburzeniami psychicznymi – 2 040,21 zł.

Rok 2017

- 7.4. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki rzeczowe poniesione w 2017 r., których łączna wysokość wynosiła **421 149,49 zł**.
- 7.5. W toku analizy dowodów księgowych ustalono, że środki z dotacji zostały wydatkowane m.in. na:
- usługi remontowe – 134 086,14 zł, w tym:
 - wykonanie elewacji budynku – 12 434,22 zł,

- prace elektryczne w sali kulinarnej i jej remont – 25 644,50 zł,
- modernizacja oświetlenia wewnętrznego – 65 391,26 zł,
- prace remontowe na korytarzach – 30 216,16 zł,
- zakup sprzętu (m.in.: AGD, RTV) – 71 878,91 zł,
- zakup wody, energii elektrycznej i gazu – 66 796,46 zł,
- zakup materiałów do pracowni i artykułów do terapii – 27 594,96 zł,
- usługi pozostałe (m.in. naprawy samochodu i sprzętu biurowego oraz przemysłowego, usługa informatyczna, monitoring budynku, odprowadzanie ścieków i wywóz nieczystości, reklama, usługa pocztowa itp.) – 23 992,95 zł,
- zakup artykułów żywnościowych – 18 516,28 zł,
- zakup materiałów biurowych – 15 638,95 zł,
- usługi prawne – 10 824,00 zł,
- zakup paliwa – 10 748,25 zł,
- zakup środków czystości – 8 157,58 zł,
- ubezpieczenie: sprzętu, budynku i samochodu – 5 283,00 zł,
- usługi telekomunikacyjne – 4 436,89 zł,
- podatek od nieruchomości – 4 268,40 zł,
- materiały do komputera i centrali – 4 116,12 zł,
- zakup materiałów oraz narzędzi do utrzymania i remontu budynku – 3 865,62 zł,
- zakup książek i prenumerat czasopism do pracy w ośrodku – 3 762,78 zł,
- konserwację urządzeń dźwigowych – 2 952,00 zł.

7.6. Łączna wysokość wydatkowanych środków finansowych wyniosła **189 131,69 zł**, w tym:

- z dodatkowych środków – 187 100,00 zł, tj.:
 - ustawa budżetowa – 175 100,00 zł,
 - rezerwa celowa – 12 000,00 zł,
- ze środków przyznanych na finansowanie ośrodków wsparcia z zaburzeniami psychicznymi – 2 031,69 zł.

7.7. Dotacja na finansowanie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej związanych z działalnością bieżącą sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi funkcjonujących na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2017 r. (dodatkowe środki wynikające z oszczędności) została udzielona na podstawie umowy nr PS-I.946.19.3.2017 z dnia 29 listopada 2017 r., zawartej pomiędzy, reprezentującym Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego, Zastępcą Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej a Burmistrzem Kętrzyna (wraz z aneksem do umowy). Z treści § 1 pkt 2 umowy wynika, że na realizację zadania Wojewoda udzielił dotacji celowej w kwocie ogółem **118.000 zł**,

Zgodnie ze zmienionym § 1 pkt 1 umowy, na podstawie aneksu nr 1 z dnia 13 grudnia 2017 r., Wojewoda Warmińsko-Mazurski udzielił dotacji na realizację zadań dotyczących prowadzenia i rozwoju infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tj. na:

- wykonanie I etapu wymiany oświetlenia wewnętrznego obejmujące prace remontowe związane z demontażem opraw oświetleniowych świetlówkowych i żarowych oraz z montażem opraw oświetleniowych typu LED w następujących pomieszczeniach Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie: salach terapeutycznych (sala edukacyjna, sala plastyczno-muzyczna, sala teatralno-literacka, sala komputerowo-filmowa, sala doświadczania świata, sala rekreacji i sportu, sala konserwatorsko-techniczna z elementami ogrodnictwa, sala ogólna spotkań, sala kulinarna) dwie klatki schodowe, korytarze na parterze, I piętrze, II piętrze), ponadto montaż opraw

oświetleniowych LED z czujnikiem ruchu na klatkach schodowych, korytarzach (z wykorzystaniem modułów awaryjnych),

- wykonanie II etapu wymiany oświetlenia wewnętrznego obejmujące prace remontowe związane z demontażem opraw oświetleniowych świetlówkowych i żarowych oraz z montażem opraw oświetleniowych typu LED w następujących pomieszczeniach: biurowych (księgowość, kadry, sekretariat, specjalista pracy socjalnej), psycholog, pomieszczeniach gospodarczych, gabinecie pielęgniarki, WC na parterze, I piętrze oraz II piętrze, łazienkach, myjni, piwnicy, strychu, na zewnątrz budynku, m.in. nad drzwiami wejściowymi (wejście główne, wejście ewakuacyjne oraz wejścia z podjazdami dla osób niepełnosprawnych) ponadto wymiana lamp ewakuacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- prace remontowe związane z malowaniem ścian i położeniem mozaikowego tynku żywicznego na ścianach ośrodka,
- prace remontowe w sali kulinarnej.

7.8. W trakcie kontroli ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie otrzymane na podstawie ww. umowy dodatkowe środki wykorzystał na:

- wykonanie prac elektrycznych polegających na modernizacji oświetlenia wewnętrznego ŚDS (I etap) – 35 246,79 zł (z dodatkowych środków – 35 000,00 zł),
- wykonanie prac elektrycznych polegających na modernizacji oświetlenia wewnętrznego ŚDS (II etap) – 30 144,47 zł (z dodatkowych środków – 30 000,00 zł),
- wykonanie prac remontowych w sali kulinarnej, w łącznej kwocie 23 400,00 zł (z dodatkowych środków – 23 000,00 zł),
- wykonanie prac remontowych na korytarzu (parter), w łącznej kwocie 30 216,16 zł (z dodatkowych środków – 30 000,00 zł).

Na podstawie oględzin pomieszczeń budynku ŚDS, ustalono, że ww. prace zostały wykonane.

7.9. Ponadto, pozostałe dodatkowe środki w łącznej wysokości 57 100,00 zł (175 100,00 zł – 118 000,00 zł) zostały wykorzystane na:

- zakup 18 stołów z podstawą metalową, w łącznej kwocie 17 460,05 zł (z dodatkowych środków – 17 100,00 zł),
- zakup mebli kuchennych, w łącznej kwocie 40 230,00 zł (z dodatkowych środków – 40 000,00 zł).

Dodatkowe środki finansowe otrzymane w ramach poz. 25 rezerwy celowej z przeznaczeniem na finansowanie ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi zostały wydatkowane na wykonanie prac ogólnobudowlanych związanych z remontem elewacji budynku ŚDS, w łącznej kwocie 12 434,22 zł (z dodatkowych środków – 12 000,00 zł).

7.10. W ramach środków przyznanych z ustawy budżetowej i poz. 25 rezerwy celowej z przeznaczeniem na realizację Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” zakupione zostały artykuły i sprzęt niezbędny do dostosowania ŚDS do potrzeb osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz spektrum autyzmu, w tym m.in.: artykuły papiernicze, książki i gry ułatwiające rozwój psychiczny oraz fizyczny, ćwiczenia językowe, tablet edukacyjny, rower treningowy, platforma wibracyjna, rotor zespolony z modułem siedziska, meble itp.

Powyższe wydatki były zgodne z postanowieniami zawartymi w Uchwale Nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” (M.P. z 2016 r., poz. 1250) oraz niezbędne do potrzeb osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi oraz spektrum autyzmu.

Łączna wysokość wydatków poniesionych na realizację Programu wyniosła 17 118,00 zł, w tym:

- z ustawy budżetowej – 3 424,00 zł,
- z poz. 25 rezerwy celowej – 13 694,00 zł.

8. Wydatki majątkowe

Rok 2016

8.1. W wyniku kontroli wydatków majątkowych, tj. porównania kwoty wynikającej z faktury INV18659 z dnia 09.12.2016 r. z ewidencją księgową konta 011 oraz wyciągiem bankowym potwierdzającym dokonanie zapłaty ustalono, że środki z dotacji celowej zostały wydatkowane na zakup kuchenki gazowej wolnostojącej, w kwocie **7 000,00 zł**.

W związku z powyższym stwierdza się, że dotacja została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w decyzji Wojewody Nr FK 346/2016 z dnia 15 listopada 2016 r.

8.2. Ponadto, Urząd Miasta w Kętrzynie przekazał Wojewodzie sprawozdanie z realizacji ww. zadania, zgodnie z terminem wskazanym w § 8 pkt 1 Zarządzenia nr 197 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 czerwca 2016 r., tj. do dnia 15 stycznia 2017 r.

Rok 2017

8.3. W wyniku kontroli wydatków majątkowych, tj. porównania kwoty wynikającej z faktury VAT 282/CIE/12/2017 z dnia 13.12.2017 r. z ewidencją księgową konta 011 oraz wyciągiem bankowym potwierdzającym dokonanie zapłaty ustalono, że środki z dotacji celowej zostały wydatkowane na zakup bieżni elektrycznej, w kwocie **8 000,00 zł**.

W związku z powyższym stwierdza się, że dotacja została wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem wskazanym w decyzji Wojewody Nr FK 317/2017 z dnia 27 października 2017 r.

9. Dokumentacja księgową

9.1. Ustalenia w zakresie wykorzystania środków dotacji celowych udzielonych na realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej związanych z rozwojem sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi dokonane zostały na podstawie weryfikacji dokumentacji finansowo-księgowej za lata 2016-2017, tj.: dokumentów księgowych, ewidencji księgowej kont zespołu 4, wyciągów bankowych potwierdzających dokonanie zapłaty.

Ustalono, że faktury oraz inne dokumenty na podstawie których realizowano wydatki:

- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U z 2013 r., poz. 330 ze zm.) – obowiązującej w okresie kontrolowanym,
- zawierały prawidłową klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), za wyjątkiem wydatków opisanych poniżej,
- zawierały klasyfikację wydatku strukturalnego, stosownie do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. Nr 44, poz. 255 ze zm.) – obowiązującej w okresie kontrolowanym, tj. do dnia 2 września 2017 r.,

- zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.),
 - zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Głównego księgowego,
 - opłacane były w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, tj. zgodnie z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych,
 - na fakturach za zakupione paliwo wskazywano numer rejestracyjny pojazdu i numer karty pojazdu,
 - na dokumentach księgowych dot. zakupu środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wskazano stronę i pozycję książki inwentarzowej, gdzie zaewidencjonowano zakupione składniki majątku,
 - składniki majątkowe przyjmowano do ewidencji na podstawie dowodu zakupu (faktura) i prawidłowo ujmowano na koncie syntetycznym 011, 013 i 020 oraz w księdze środków trwałych, pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, za wyjątkiem przypadków opisanych poniżej.
10. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono prawidłowość rozliczenia paliwa za pierwszy kwartał 2016 i 2017 roku (tj.: karty drogowe o numerach: od 5576329 do 5576392, od 5636801 do 5636818, od 8284675 do 8284720 oraz miesięczne rozliczenia zużycia paliwa) i ustalono, że:
- paliwo rozliczane jest w okresach miesięcznych na podstawie kart drogowych,
 - na koniec każdego miesiąca sporządzane są przez starszego referenta ds. księgowo - kadrowych miesięczne rozliczenia zużycia paliwa w pojeździe.
 - zakup paliwa odnotowywany jest w miesięcznym rozliczeniu zużycia paliwa,
 - poddane kontroli karty drogowe i miesięczne rozliczenia zużycia paliwa sporządzane są na bieżąco w sposób czytelny.
11. Na podstawie oględzin pomieszczeń ŚDS ustalono, że wszystkie prace remontowe zostały wykonane, a zakupiony sprzęt oraz meble, tj. okap kuchenny, kuchenka gazowa, bieżnia elektryczna, stoły oraz meble kuchenne znajdują się w miejscu przeznaczenia (pracownia terapeutyczna i kuchnia).

[Akta kontroli: IV.1-8, 19-303]

12. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły wydatkowania środków dotacji na:

- a) wypłatę, w łącznej kwocie **12 443,38 zł (brutto)**, w 2016 i 2017 r., nagród dla Kierownika ŚDS. Powyższa kwota stanowi różnicę pomiędzy łączną wysokością wypłaconych w kontrolowanym okresie nagród (17 216,98 zł), a kwotą nagród, które mogły być wypłacone (4 773,60 zł), na podstawie Regulaminu wynagradzania kierowników gminnych jednostek organizacyjnych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 46/11 Burmistrza Miasta Kętrzyn z dnia 17 lutego 2011 r. w sprawie ustalenia regulaminu wynagradzania kierowników jednostek budżetowych Gminy Miejskiej Kętrzyn (wraz ze zmianami).

W toku kontroli ustalono, że w okresie kontrolowanym Burmistrz Miasta Kętrzyn, na podstawie ww. Regulaminu wynagradzania kierowników, przyznał Kierownikowi ŚDS 4 nagrody, w łącznej wysokości 17 216,98 zł, tj.:

- w 2016 r., w łącznej kwocie 7 216,98 zł, w tym:
 - 716,98 zł, na podstawie informacji o przyznaniu nagrody z dnia 23 maja 2016 r.,
 - 6 500,00 zł, na podstawie decyzji o przyznaniu nagrody z dnia 14 grudnia 2016 r.,
- w 2017 r., w łącznej kwocie 10 000,00 zł, w tym:

- 4 000,00 zł, na podstawie decyzji o przyznaniu nagrody z dnia 21 listopada 2017 r.,
- 6 000,00 zł, na podstawie decyzji o przyznaniu nagrody z dnia 22 grudnia 2017 r.

Z treści decyzji o przyznaniu nagród wynikało, że zostały one przyznane Kierownikowi ŚDS w związku z „efektywnym świadczeniem usług dla uczestników ŚDS, zaangażowaniem w pracę zawodową na rzecz podopiecznych oraz za wzorowe wypełnianie obowiązków”. Natomiast nagroda z dnia 23 maja 2016 r. przyznana została Kierownikowi w związku z nienagannym wywiązywaniem się z obowiązków służbowych, udział w pracach na rzecz Środowiskowego Domu Samopomocy oraz przyjazne nastawienie do uczestników i ich rodzin.

Ponadto, zapisy w decyzjach o przyznaniu nagrody zawierały odwołanie do przepisu § 16 ust. 3 Regulaminu wynagradzania kierowników, zgodnie z którym wysokość przyznanej nagrody nie może być wyższa niż 3% planowanej wielkości środków na wynagrodzenie dla kierownika w danym roku.

Z analizy informacji dotyczącej projektu budżetu na 2016 i 2017 r. zawartej w tabelach kalkulacyjnych zatrudnienia i funduszu wynagrodzeń, ustalono, że w 2016 r. planowana kwota wynagrodzenia kierownika wynosiła 91 200,00 zł, natomiast w 2017 r. – 67 920,00 zł.

Wielkość planowanego wynagrodzenia, wypłaconych nagród, kwoty nagród wynikającej z Regulaminu wynagradzania kierowników przedstawia poniższa tabela:

Rok	Wynagrodzenie planowane brutto (w zł)	3% kwoty planowanego wynagrodzenia rocznego brutto (w zł)	Nagroda wypłacona brutto (w zł)	Data wypłaty nagrody	Razem (w zł)
2016	91 200,00	2 736,00	716,98	25.05.2016 r.	7 216,98
			6 500,00	15.12.2016 r.	
2017	67 920,00	2 037,60	4 000,00	21.11.2017 r.	10 000,00
			6 000,00	22.12.2017 r.	

Z analizy kwot nagród wypłaconych w okresie kontrolowanym wynika, że przyznane zostały w kwotach wyższych niż wynikające z regulacji wewnętrznych Miasta Kętrzyn, tj.:

- w 2016 r. o 4 480,98 zł więcej,
- w 2017 r. o 7 962,40 zł więcej.

W powyższej sprawie wyjaśnienie złożył Burmistrz Miasta Kętrzyn, z którego treści wynika, że (cyt.): „Zgodnie z § 4 ust. 2 i 3 załącznika nr 3 do Regulaminu premiowania kierowników jednostek organizacyjnych Miasta Kętrzyn wysokość indywidualnej premii nie może przekraczać 50 % płacy zasadniczej danego kierownika. Ze względu na ograniczone w trakcie roku budżetowego środki przyznawane w ramach dotacji (dotacja ulegała ustawicznemu zwiększeniu w trakcie roku) możliwe było jedynie przyznanie kierownikowi jednostki premii na poziomie 20 % jego wynagrodzenia zasadniczego. Zwiększenie docelowo kwoty dotacji w II półroczu stwarzało możliwości przyznania kierownikowi premii ponad ustaloną kwotę bazową określoną na poziomie 20 %. Biorąc pod uwagę zakres realizowanych obowiązków zarówno w 2016 jak i 2017 roku podjąłem decyzję o korekcie premii dla kierownika jednostki z jednoczesnym przyznaniem nagrody w granicach zakreślonych regulaminem. Sporządzony na tę okoliczność dokument omyłkowo w swojej treści zawierał sformułowanie o przyznaniu wyłącznie nagrody zamiast de facto korekty premii oraz nagrody.”

W odniesieniu do wyjaśnienia Burmistrza należy stwierdzić, że z treści § 4 ust. 2 załącznika nr 3 do Regulaminu premiowania kierowników jednostek organizacyjnych Miasta Kętrzyn wynika, że premia może zostać przyznana w wysokości wyższej od 20% z tytułu okresowego zwiększenia obowiązków. Natomiast § 4 ust. 3 załącznika nr 3 do Regulaminu stanowi, że wysokość indywidualnej premii nie może przekraczać 50% płacy zasadniczej danego kierownika.

Należy zaznaczyć, że w okresie objętym kontrolą Kierownik ŚDS zgodnie z § 4 ust. 1 załącznika nr 3 do Regulaminu premiowania kierowników jednostek organizacyjnych Miasta Kętrzyn otrzymywał comiesięczną premię w wysokości 20% wynagrodzenia zasadniczego, co ustalono na podstawie aneksów do umowy o pracę.

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 917), nawiązanie stosunku pracy oraz ustalenie warunków pracy i płacy, bez względu na podstawę prawną tego stosunku, wymaga zgodnego oświadczenia woli pracodawcy i pracownika.

W związku z powyższym, gdyby nastąpiła zmiana wysokości premii Burmistrz Miasta powinien przedłożyć kierownikowi ŚDS aneks do umowy o pracę, a taki, jak ustalono, nie został przez strony podpisany.

Ponadto, z treści decyzji i informacji o przyznanych nagrodach nie wynika, by były one premiami przyznanymi w związku z okresowym zwiększeniem obowiązków służbowych.

Biorąc pod uwagę powyższe, wydatki poniesione na nagrody dla Kierownika ŚDS przyznane zostały z naruszeniem uregulowań wewnętrznych Miasta Kętrzyn, tj. Regulaminu wynagradzania kierowników gminnych jednostek organizacyjnych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, a ich wypłacenie skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości, w kwocie **12 443,38 zł**.

Osoba odpowiedzialna – Pan Krzysztof Wiesław Hećman, Burmistrz Kętrzyn (pełniący tę funkcję w okresie kontrolowanym).

- b) obsługę prawną ŚDS (21 dowodów księgowych), w łącznej wysokości **20 664,00 zł**, w tym:
- w 2016 r. (10 dowody księgowe), w łącznej kwocie 9 840,00 zł,
 - w 2017 r. (11 dowodów księgowych), w łącznej kwocie 10 824,00 zł.

Analiza przedstawionych umów cywilnoprawnych wykazała, że Kierownik ŚDS, w okresie kontrolowanym, zawarł dwie umowy zlecenie na obsługę prawną:

- w dniu 1 marca 2016 r. z Kancelarią Radcy Prawnego Łukasza Parzych, ul. Mickiewicza 3/2, 10-548 Olsztyn, umowa zawarta na okres od 1 marca 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.,
- w dniu 1 lutego 2017 r. ze Spółką Partnerską Synarodzki, Bentrkowska i Partnerzy, Al. Jerozolimskie 155/37, 02-326 Warszawa, Oddział Olsztyn, ul. Górna 5/6, 10-040 Olsztyn, umowa zawarta na okres od 1 lutego 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.

Z treści zawartych umów wynikało m.in., że ww. podmioty zobowiązane były do udzielania porad prawnych oraz sporządzania opinii prawnych w zakresie bieżącej działalności ŚDS, opracowywania, uzgadniania i opiniowania aktów prawnych dla potrzeb ŚDS, opiniowania umów zawieranych przez ŚDS, udzielania informacji, porad i wyjaśnień. Ponadto, miały za zadanie informowanie Kierownika o zadaniach ŚDS wynikających z nowych lub znowelizowanych przepisów prawnych, a także zastępowania, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa, w postępowaniach administracyjnych, przed sądami administracyjnymi oraz przed sądami powszechnymi w sprawach cywilnych i karnych.

Na podstawie zawartych umów, z wykonania usług prawnych podmioty świadczące dla ŚDS usługi prawne sporządzały roczne sprawozdania. Z treści sprawozdań wynikało, że w ramach powierzonych obowiązków prawnicy m.in.:

- sprawdzali pisma pod względem formalno-prawnym dotyczące m.in. nagród jubileuszowych,
- sprawdzali pod względem formalno-prawnym umowę o pracę z pracownikiem na stanowisku fizjoterapeuta,
- sprawdzali pod względem formalno-prawnym zakresy obowiązków pracowników zatrudnionych na umowę o pracę,
- udzielali instruktażu prawnego w sprawach zgłaszanych przez uczestników ŚDS za pośrednictwem specjalisty pracy socjalnej,
- udzielali informacji, porad prawnych w zakresie bieżącej działalności ŚDS.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Burmistrz Miasta, z którego wynika, że (cyt.): *„Obsługa prawna była prowadzona w ramach zawartych umów na obsługę prawną w latach 2016/2017. Prawnik w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie pełnił funkcje wspomagającą i doradczą Kierownika jednostki, która dotyczyła sposobu rozwiązywania określonych problemów wynikających z funkcjonowania placówki, a nie typową funkcję radcy prawnego.*

Ponadto w placówce prowadzona była edukacja prawnicza uczestników zapewniająca im możliwość funkcjonowania w ich środowisku jak również spełniała ona funkcję prewencyjną zapobiegającą występującej w szerokim zakresie „naiwności” (braku odpowiedniego zrozumienia sytuacji prawnej) podopiecznych w ich bieżącym funkcjonowaniu. Świadczenie usług prawniczych uczestnikom zostało odnotowane w formie notatki, za pośrednictwem specjalisty pracy socjalnej, a kwestie dot. m.in.: spraw formalno-prawnych: komorniczych, spółdzielczych, testamentu, zachowku, odwołań do ZUS, świadczeń kolejowych, przejścia na emeryturę, umów kupna-sprzedaży zawieranych na telefon, przekazania własności, itp.

Nadmienić należy, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie nie miał możliwości korzystania z darmowych porad prawnych. Przeprowadzona kontrola kompleksowa Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie w dniach 19, 21-22 i 26 września 2017r. w wystąpieniu pokontrolnym znak PS-IV.431.3.24.2017.KH z dnia 15 lutego 2018r. wskazała jedynie w zaleceniach że „Zatrudniać prawnika tylko w sytuacjach niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania domu zgodnie z § 10 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. nr 238, poz. 1586 ze zm.), dokumentując jednocześnie przez niego usługi.” . Należy nadmienić, że zespół kontrolerów otrzymał sprawozdania roczne z wykonywanych usług prawniczych oraz listy obecności pełnienia dyżurów w Placówce. Warto zauważyć, że Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie poprzez korzystanie z obsługi prawnej nie zmniejszył jakości świadczonych usług na rzecz uczestników Środowiskowego Domu.”

Natomiast Kierownik ŚDS pisemnie uzasadniła celowość świadczenia usług prawnych w ŚDS podając, że *„(...) W latach 2016/2017 prawnik w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie pełnił funkcję wspomagającą i doradczą Kierownika jednostki, która dotyczyła sposobu rozwiązywania określonych problemów wynikających z działalności i funkcjonowania jednostki. Ponadto w placówce zapewniona była możliwość korzystania z porad prawnych dla uczestników Domu (...)*”

Do przedłożonego wyjaśnienia Kierownik przedstawiła:

- wykaz uczestników, którzy korzystali z porad prawnych,
- notatki sporządzone przez pracownika socjalnego, który pośredniczył w przekazywaniu opinii prawnych uczestnikom,

- sprawdzone pod względem formalno-prawnym zapytania ofertowe, umowy cywilno-prawne, umowy o pracę, informacje dla pracowników,
- sprawozdania z wykonania umów zlecenia za 2016 r. i 2017 r.,
- ewidencję obecności radcy prawnego z pełnionego dyżuru w ŚDS za 2017 r. (nie przedłożono ewidencji obecności za 2016 r.),
- opinię prawną dot. dopuszczalności monitoringu wizyjnego korytarzy i pomieszczeń ŚDS.

Na podstawie ww. dokumentów ustalono, że z poradnictwa prawnego w 2016 r. korzystało 20 uczestników ŚDS, natomiast w 2017 r. – 21. Z pisemnej informacji przedłożonej przez Kierownika jednostki wynikało, że „Uczestnicy zgłaszali swoje problemy, kwestie do rozstrzygnięcia, które wymagały konsultacji/poradnictwa prawnego z uwagi na charakter spraw, pracownik wykonywał notatkę służbową z udzielonego poradnictwa”.

Na podstawie analizy notatek służbowych sporządzonych przez specjalistę pracy socjalnej ustalono, że porada prawna nie była udzielana uczestnikowi przez radcę prawnego bezpośrednio, tylko uczestnicy za pośrednictwem pracownika socjalnego zwracali się po poradę prawną dot. m.in.:

- spraw majątkowych, w tym spadkowych,
- zobowiązań, w tym zobowiązań komorniczych,
- zawieranych umów kupna-sprzedaży, w tym umów na odległość,
- odwołań od decyzji innych organów,
- prawa rodzinnego i opiekuńczego.

Ponadto, w przedmiotowym zakresie, zespół kontrolny stwierdził, że Indywidualne Plany Postępowania Wspierająco – Aktywizującego 2 uczestników, którzy w okresie objętym kontrolą korzystali z ww. porad prawnych, nie zawierały stosownych wpisów radcy prawnego czy adwokata.

Mając powyższe na uwadze, w świetle obowiązujących przepisów prawa, należy stwierdzić, że:

- w odniesieniu do kontroli formalno-prawnej zawieranych umów, sporządzanych pism, zakresów obowiązków pracowników itp.

Jednostka w okresie objętym kontrolą korzystała ze specjalistycznego systemu obsługi jednostek samorządu terytorialnego PUMA, na podstawie zawartych umów z firmą ZETO Software Sp. z o.o. o opiekę autorską, tj.: nr PU/462/14 z 21.10.2014 r. i nr JU/0993/17 z 26.09.2017 r. W załącznikach do umów wykazano programy objęte opieką autorską m.in. Kadry. Na podstawie opisu programu, ze strony internetowej <http://www.pumasystem.pl/> ustalono, że moduł Kadry obejmował informatyczną obsługę prac realizowanych w dziale kadr urzędu m.in. na podstawie wprowadzonych informacji o pracownikach generował wydruk umowy o pracę, rejestrował informacje o urlopach, nieobecnościach oraz informacje niezbędne do naliczania zasiłków, automatyczną kontrolę lat stażu pracy do nagrody jubileuszowej. Producent na stronie wskazuje, że program PUMA „gwarantuje użytkownikom respektowanie wymagań określonych przepisami prawa”, a także „objęcie opieką autorską, która zapewnia stały rozwój oprogramowania i dostosowanie go do potrzeb odbiorcy oraz zmian przepisów prawnych”.

Ponadto, w jednostce od 1 stycznia do 30 czerwca 2016 r. sprawy kadrowe prowadził referent ds. księgowo – kadrowych, który z dniem 1 lipca 2016 r. awansował na specjalistę ds. księgowo – kadrowych. Z analizy zakresu obowiązków specjalisty wynikało, że jednym z jego zadań było „przygotowanie dokumentów związanych z zatrudnieniem; umów o pracę, wypowiedzeń, świadectw pracy i innych”

W związku z powyższym zatrudnianie przez ŚDS podmiotów do obsługi prawnej nie było zasadne, gdyż jednostka w okresie objętym kontrolą korzystała z oprogramowania informatycznego ułatwiającego obsługę prac realizowanych w dziale kadr, które umożliwiało weryfikację pod kątem zgodności z aktualnie obowiązującymi przepisami. W ŚDS zatrudniony był specjalista ds. księgowo – kadrowych, do którego obowiązków należało prowadzenie spraw kadrowych i ich weryfikacja m.in. pod kątem formalnym. Od specjalisty takiego wymagana jest znajomość przepisów z zakresu spraw kadrowo-płacowych.

- w odniesieniu do udzielania instruktażu (porad prawnych) za pośrednictwem specjalisty pracy socjalnej celem wsparcia uczestników oraz informacji, porad prawnych w zakresie bieżącej działalności ŚDS.

Z przepisów § 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy wynika, że w ŚDS mogą być zatrudniani „inni pracownicy”, niezbędni do prawidłowego funkcjonowania jednostki. Rozporządzenie nie wskazuje jednak świadczenia usług prawniczych dla uczestników.

Jeżeli chodzi o „porady prawne dla podopiecznych” – należy zdecydowanie wskazać, że takie zadanie nie mieści się w celach funkcjonowania ŚDS. Środowiskowe domy samopomocy ustawodawca powołał w celu opieki nad uczestnikami. Zatrudnienie prawnika w celu świadczenia przez niego usług, nie ma charakteru wydatków niezbędnych do funkcjonowania ŚDS, nie mieści się także w kategoriach usług świadczonych na rzecz uczestników, których celem jest wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi, polegające, stosownie do przepisów art. 51a ustawy o pomocy społecznej, na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. Tego rodzaju wsparcie powinno być zapewniane przez pracowników ŚDS posiadających kwalifikacje do pracy w takiej placówce, zakres usług świadczonych przez specjalistyczne kancelarie prawne znacznie wykracza ponad poziom potrzeb w zakresie wiedzy o funkcjonowaniu w społeczeństwie osoby niepełnosprawnej intelektualnie.

Rozpatrując natomiast możliwość finansowania obsługi prawnej kierownictwa ŚDS ze środków przeznaczonych na jego bieżącą działalność, a więc przede wszystkim na potrzeby podopiecznych, można uznać, że ewentualne zatrudnienie prawnika może pełnić jedynie funkcję wspomagającą kierownika jednostki w wypełnianiu przez niego zadań związanych z zarządzaniem placówką. To jednak przede wszystkim kierownik jednostki (osoba zarządzająca), powinien posiadać kwalifikacje umożliwiające mu sprawne zarządzanie jednostką (m.in. podejmowanie zwykłych czynności z zakresu prawa pracy, jak sporządzanie umów o pracę, co miało miejsce w tym przypadku, czy zawieranie umów z kontrahentami handlowymi), które powinny zostać zweryfikowane w procesie rekrutacji.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami kierownik ŚDS powinien posiadać 3-letni staż pracy w pomocy społecznej, specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej, wykształcenie wyższe na kierunku mającym zastosowanie przy świadczeniu usług w domu oraz co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a takie kwalifikacje powinny gwarantować wiedzę i doświadczenie niezbędne do pełnienia tej funkcji.

Angażowanie środków na usługi prawne, może mieć miejsce, jak dowodzi praktyka, lecz raczej incydentalnie i jest to zrozumiałe w przypadku spraw szczególnie skomplikowanych lub niemogących zostać załatwionymi przez instytucje publiczne (w toku kontroli takich wyjątkowych spraw załatwionych przez ŚDS nie wskazano i nie udokumentowano). Zakres spraw formalnych, urzędowych i innych, z którymi mogą mieć problemy uczestnicy ŚDS należy do sfery

obowiązków personelu ŚDS oraz ewentualnie do urzędników i funkcjonariuszy państwowych, samorządowych oraz innych organizacji i instytucji niepublicznych (także działających non profit jak np. darmowe punkty pomocy prawnej).

Po analizie dokumentów księgowych w tym zakresie ustalono, że z wystawionych przez wykonawcę faktur nie wynika, jaka konkretnie usługa prawna, w związku z jakim zdarzeniem i na czyją rzecz była świadczona (w sensie – na potrzeby uczestników, czy kierownictwa ŚDS). Na fakturach wpisano jedynie „wynagrodzenie ryczałtowe zgodnie z umową” lub „obsługa prawna zgodnie z umową”. Tymczasem każdy dokonany z dotacji wydatek, tym bardziej wykraczający poza ramy wykonywanej standardowej działalności ŚDS świadczonej w ramach pomocy społecznej, powinien być przez Miasto dokładnie zweryfikowany na podstawie pełnej dokumentacji dotyczącej wydatku.

- w odniesieniu do braku możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy prawnej.

Z treści art. 4 ust. 1 pkt 1 oraz 4 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 2030 ze zm.) wynika, że „nieodpłatna pomoc prawna przysługuje osobie fizycznej, (...)której w okresie 12 miesięcy poprzedzających zwrócenie się o udzielenie nieodpłatnej pomocy prawnej zostało przyznane świadczenie z pomocy społecznej na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.) i wobec której w tym okresie nie wydano decyzji o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia”. Prawo do nieodpłatnej pomocy prawnej osoba uprawniona, wykazuje przez przedłożenie oryginału albo odpisu decyzji o przyznaniu świadczenia z pomocy społecznej lub zaświadczenia o udzieleniu świadczenia, o którym mowa w art. 106 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Powyższe oznacza, że uczestnikom ŚDS, w okresie objętym kontrolą, przysługiwała nieodpłatna pomoc prawna. Trudno zgodzić się z wyjaśnieniem Burmistrza, w którym stwierdza, że (cyt.): „(...)Środowiskowy Dom Samopomocy w Kętrzynie nie miał możliwości korzystania z darmowych porad prawnych. W okresie kontrolowanym w mieście Kętrzyn istniały m.in. dwa punkty nieodpłatnej pomocy prawnej mieszczące się w Starostwie Powiatowym i Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

Biorąc pod uwagę opisany stan faktyczny, należy stwierdzić, że zarówno z wyjaśnień Burmistrza Kętrzyna, jak i Kierownika ŚDS nie wynika zasadność i celowość ponoszenia wydatków na obsługę prawną. Ponadto, dokumentacja potwierdzająca wydatkowanie środków dotacji na ten cel jednoznacznie nie wskazuje, iż usługi prawne były niezbędne i miały ścisły związek z bieżącym funkcjonowaniem jednostki oraz zapewnieniem opieki uczestnikom ŚDS. Powyższe skutkowało wydatkowaniem dotacji niezgodnie z przeznaczeniem na łączną kwotę **20 664,00 zł**.

Osoba odpowiedzialna – Pani Dagmara Iwaniuk, Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy.

- c) usługi związane z promowaniem i rozpowszechnianiem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy oraz składaniem życzeń z okazji Świąt Wielkanocnych oraz Świąt Bożego Narodzenia, w łącznej wysokości **4 739,50 zł**, w tym:
- w 2016 r. – 3 098,80 zł, tj.:
 - wykonanie reklamowej planszy graficznej i jej emisja w lokalnej telewizji – 2 322,00 zł,
 - wydrukowanie ulotek promujących działalność ŚDS-u – 403,00 zł,

- wykonanie reklamowej świątecznej planszy graficznej (życzenia świąteczne) oraz zamieszczenie życzeń świątecznych w dwutygodniku „Nasze Miasto Kętrzyn” – 373,80 zł,
- w 2017 r. – 1 640,70 zł, tj.:
- wykonanie reklamowej planszy graficznej i jej emisja w lokalnej telewizji – 1 530,00 zł,
- zamieszczenie życzeń świątecznych w dwutygodniku „Nasze Miasto Kętrzyn” – 110,70 zł.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Burmistrz Miasta Kętrzyn, zgodnie z którym (cyt.): *„W programie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie uzgodnionym z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim w dniu 12 grudnia 2012 r. i zatwierdzonym przez Burmistrza Miasta Kętrzyn zapisane jest w pkt. 2 Cele szczegółowe działania Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie prowadzenie profilaktyki w zakresie zdrowia psychicznego oraz w pkt 5 Przyjęte kierunki dalszego rozwoju lit. b) zwiększenie promocji w środowisku lokalnym, stąd też dokonywany był zakup materiałów promujących ŚDS, wykonanie planszy graficznej reklamujących ŚDS i wyemitowanie jej w telewizji lokalnej:*

- *Usługa wydruku przygotowanych ulotek Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie była zamówiona w związku z udziałem uczestników w życiu społecznym Kętrzyna, gdzie uczestnicy w celu zwiększenia promocji działalności roznosili wraz z pracownikami ulotki. Ulotki również przekazano instytucjom współpracującymi tj. PCPR w Kętrzynie, MOPS Kętrzyn, Poradnie Zdrowia Psychicznego w celach informacyjnych o działalności placówki dla potencjalnego uczestnika.*
- *Usługa emisji plansz reklamowych oraz ich wykonanie i emisja w lokalnej telewizji kablowej KTK w związku z promocją i rozpowszechnianiem działalności na terenie miasta Kętrzyn, aby informacją, która trafiła do potencjalnego odbiorcy (uczestnika), który będzie zainteresowany uczestnictwem w zajęciach w Placówce. Plansze reklamowe zawierały tylko i wyłącznie informacje o działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie. Dzięki zamieszczaniu plansz reklamowych było duże zainteresowanie wśród mieszkańców Kętrzyna, pobytem w Placówce lub umieszczeniem osoby bliskiej. Osoby przychodzące do placówki mówiły, że informację na temat funkcjonowania placówki zdobyli z telewizji lokalnej.*

Dzięki działaniom promocyjnym Środowiskowy Dom Samopomocy w roku 2016 i w roku 2017 posiadał pełne obłożenie miejsc będących w dyspozycji placówki. Dzięki takiemu działaniu Placówka utrzymywała stabilność finansową na bieżące funkcjonowanie i możliwość świadczenia usług zgodnie z liczbą statutową miejsc.”

W ocenie zespołu kontrolnego „promocja w środowisku lokalnym” samorządowej jednostki organizacyjnej finansowanej ze środków budżetu państwa nie powinna polegać na wydatkowaniu tychże środków finansowych na zakup ulotek, wykonywanie plansz graficznych reklamujących ŚDS i ich emitowaniu w telewizji lokalnej, a tym bardziej na wykonaniu reklamowej świątecznej planszy graficznej oraz zamieszczenie życzeń świątecznych w lokalnej telewizji, czy gazecie.

Promowanie jednostki może odbywać się w inny sposób i nie generować niepotrzebnych kosztów, np. poprzez wykorzystanie strony internetowej reklamującej ŚDS (jednostka kontrolowana taką posiada) lub wsparcie i pomoc w tym zakresie przez Miasto.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W związku z tym, prowadzenie ŚDS jest ustawowo określone jako zadanie jednostek

samorządu terytorialnego i gmina powinna dołożyć wszelkich starań, aby ŚDS funkcjonował jak najlepiej.

Pozwoliłoby to ograniczyć wydatki, a jednocześnie umożliwiło dotarcie do większej liczby osób zainteresowanych.

Niemniej jednak, biorąc pod uwagę działalność Środowiskowego Domu Samopomocy należy uznać, że nie wymaga on intensywnego promowania, gdyż uczestnicy kierowani są do domów za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby ubiegającej się o skierowanie.

Podkreślić należy, że przyznana na lata 2016 i 2017 dotacja była przeznaczona na bieżącą działalność ŚDS w Kętrzynie. Powinna być wydatkowana w sposób celowy i oszczędny, a wydatki nie mają charakteru nieograniczonego. W przypadku życzeń świątecznych złożenie ich osobom i instytucjom współpracującym z ŚDS nie wymaga opublikowania ich w gazecie czy lokalnej telewizji, tym bardziej ze środków pochodzących z przyznanej dotacji. Uczestnicy w ramach terapii zajęciowej przygotowują różnego rodzaju kartki świąteczne, które mogłyby być przekazywane na ten cel.

Odnosząc się do powyższych ustaleń należy uznać, że wydatki poniesione na promowanie i rozpowszechnianie działalności Środowiskowego Domu Samopomocy oraz składanie życzeń z okazji Świąt Wielkanocnych oraz Świąt Bożego Narodzenia w lokalnych mediach były nieuzasadnione, a dotacja została wykorzystana niezgodnie z przeznaczeniem na łączną kwotę **4 739,50 zł**.

Osoba odpowiedzialna – Pani Dagmara Iwaniuk, Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie.

W pozostałym zakresie stwierdzono naruszenie stanu prawnego polegające na błędnym zakwalifikowaniu ww. wydatków, tj.:

- usługi konserwacji systemu alarmowego i centrali telefonicznej zaklasyfikowane zostały w § 4300 Zakup usług pozostałych, zamiast w § 4270 Zakup usług remontowych, w łącznej kwocie 2 283,60 zł (7 dokumentów księgowych),
- usługi naprawy urządzeń przemysłowych i biurowych, sprzętu AGD i RTV oraz samochodu zaklasyfikowane zostały w § 4300 Zakup usług pozostałych, zamiast w § 4270 Zakup usług remontowych, w łącznej kwocie 4 960,95 zł (16 dokumentów księgowych),
- zakupy artykułów spożywczych zaklasyfikowane zostały w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast w § 4220 Zakup środków żywności, w łącznej kwocie 276,52 zł (3 dokumenty księgowe),
- usługa wysyłki materiałów do rękodzieła zaklasyfikowana została w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast w § 4300 Zakup usług pozostałych, w kwocie 17,00 zł (1 dokument księgowy).

Powyższe działanie było sprzeczne z przepisami rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Z pisemnego wyjaśnienia Burmistrza Miasta wynika, że przyczyną takiego zaklasyfikowania wydatków była błędna interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

Osoba odpowiedzialna – Pani Jadwiga Lewandowska, Główny księgowy Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie.

[Akta kontroli: IV.8-18, 304-679, 692-745]

IV. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W związku z tym, iż kwoty poszczególnych grup (rodzajów) wydatków nie przekraczały równowartości kwoty 30 000 euro jednostka nie przeprowadzała postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.).

[Akta kontroli: IV.1-2]

V. W zakresie struktury zatrudnienia.

1. Analizie poddano akta osobowe 16 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, przedłożonych do wglądu 8 i 10 października 2018 r. oraz zawarte przez ŚDS umowy cywilnoprawne.
2. Struktura zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie w 2016 r. na podstawie umowy o pracę (stanowisko, wymiar etatowy):
 - 2.1. Kadra merytoryczna, tj. realizująca usługi, o których mowa w § 14 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy:
 - kierownik – 1 osoba - 1 etat,
 - specjalista pracy socjalnej – 1 osoba – 1 etat (od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016 r. na stanowisku pracownika socjalnego),
 - terapeuta – 5 osób – 5 etatów,
 - terapeuta – 1 osoba – 1 etat (od 16 sierpnia 2016 r.),
 - terapeuta – 1 osoba – 1 etat (okres zatrudnienia od 1 stycznia 2016 r. do 18 lipca 2016 r.),
 - opiekun – 1 osoba – 1 etat,
 - fizjoterapeuta – 1 osoba – 1 etat (od 16 sierpnia 2016 r.),
 - pielęgniarka – 1 osoba – 1 etat.
 - 2.2. Kadra administracyjno - gospodarcza:
 - główny księgowy – 1 osoba – 0,25 etatu,
 - referent ds. administracyjno - biurowych – 1 osoba – 1 etat,
 - specjalista ds. księgowo – kadrowych – 1 osoba – 1 etat (od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016 r. na stanowisku starszy referent ds. księgowo – kadrowych),
 - kierowca/pracownik gospodarczy – 1 osoba – 1 etat.
3. Struktura zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie w 2017 r. na podstawie umowy o pracę (stanowisko, wymiar etatowy):

- 3.1. Kadra merytoryczna, tj. realizująca usługi, o których mowa w § 14 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy:
- kierownik – 1 osoba - 1 etat,
 - specjalista pracy socjalnej – 1 osoba – 1 etat,
 - terapeuta – 6 osób – 6 etatów,
 - opiekun – 1 osoba – 1 etat,
 - fizjoterapeuta – 1 osoba – 1 etat,
 - pielęgniarka – 1 osoba – 1 etat.
- 3.2. Kadra administracyjno - gospodarcza:
- główny księgowy – 1 osoba – 0,25 etatu,
 - referent ds. administracyjno - biurowych – 1 osoba – 1 etat,
 - specjalista ds. księgowo – kadrowych – 1 osoba – 1 etat,
 - kierowca/pracownik gospodarczy – 1 osoba – 1 etat.
4. Według danych na dzień 31.12.2016 r., jak i 31.12.2017 r. kadre administracyjno – gospodarczą stanowiło 4 pracowników: główny księgowy, referent ds. administracyjno – biurowych, specjalista ds. księgowo – kadrowych i kierowca/pracownik gospodarczy, zatrudnionych w wymiarze 3,25 etatu. Łączny wymiar etatowy kadry merytorycznej wynosił zarówno na dzień 31.12.2016 r., jak i na dzień 31.12.2017 r. – 11 pracowników zatrudnionych w ramach 11 etatów.
5. Stosunek procentowy kadry administracyjno-gospodarczej do kadry merytorycznej wynosił odpowiednio: na dzień 31.12.2016 r. - 29% i na dzień 31.12.2017 r. - 29%.
6. Wykaz osób świadczących usługi w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie w 2016 r. i 2017 r. na podstawie umów cywilnoprawnych (stanowisko/rodzaj świadczonej usługi):
- 6.1. W 2016 r. usługi na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie świadczyły 3 osoby i 2 firmy w ramach 6 umów cywilnoprawnych, w tym:
- poradnictwo psychologiczne dla uczestników i szkolenie pracowników śds – 1 osoba (2 umowy: poradnictwo - od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r. oraz szkolenie przeprowadzone 12.05.2016 r.),
 - sprzątanie ogólnodostępnych pomieszczeń ŚDS – 1 osoba (od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r.),
 - prowadzenie strony internetowej ŚDS – 1 osoba (od 1.01.2016 r. do 31.12.2016 r.),
 - obsługa prawna – Kancelaria Radcy Prawnego (od 1.03.2016 r. do 31.12.2016 r.),
 - szkolenie pracowników śds - Małopolskie Centrum Profilaktyki (szkolenie przeprowadzone 26.09.2016 r.).
- 6.2. W 2017 r. usługi na potrzeby Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie świadczyły 4 osoby i 1 firma w ramach 6 umów cywilnoprawnych, w tym:
- poradnictwo psychologiczne – 1 osoba (od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r.),
 - sprzątanie ogólnodostępnych pomieszczeń ŚDS – 1 osoba (od 1.01.2017 r. do 31.12.2017 r.),
 - prowadzenie strony internetowej ŚDS – 1 osoba (2 umowy: od 1.01.2017 r. do 31.01.2017 r.; od 1.02.2017 r. do 31.12.2017 r.),
 - obsługa prawna – Spółka Partnerska (od 1.02.2017 r. do 31.12.2017 r.),
 - szkolenie pracowników śds - 1 osoba – (szkolenie przeprowadzone 7.11.2017 r.).
7. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego

7.1. W ŚDS funkcjonuje zespół wspierająco – aktywizujący powołany Zarządzeniem Nr 5/2014 z dnia 2 maja 2014 r. Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie, ze zmianami. Według danych na dzień 31.12.2016 r. oraz 31.12.2017 r. w skład zespołu wchodziło 11 pracowników zatrudnionych w łącznym wymiarze 11 etatów. Zgodnie z § 12 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco - aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na:

- 7 uczestników w domu typu A;
- 5 uczestników w domu typu B i C

W przypadku łączenia typów domów wskaźnik zatrudnienia stosuje się odpowiednio do liczby uczestników każdego typu.

7.2. Zgodnie z ustaleniami dot. wskaźnika zatrudnienia zespołu wspierająco - aktywizującego, według stanu na dzień:

- 31.12.2016 r. do ŚDS uczęszczało 60 uczestników, w tym:
 - 31 osób kwalifikujących się do domu o typie A,
 - 24 osoby kwalifikujące się do domu o typie B,
 - 5 osób kwalifikujących się do domu o typie C,
- 31.12.2017 r. do ŚDS uczęszczało 60 uczestników, w tym:
 - 32 osób kwalifikujących się do domu o typie A,
 - 23 osoby kwalifikujące się do domu o typie B,
 - 5 osób kwalifikujących się do domu o typie C.

7.3. Ustalono, że w roku 2016 i 2017 (stan na dzień 31 grudnia każdego roku) , w każdym z typu domów wskaźnik był spełniony, zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

[Akta kontroli: VI.1-78]

VI. W zakresie majątku jednostki (środki trwałe, wyposażenie)

1. W Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie zasady gospodarowania składnikami majątkowymi zostały określone w „polityce rachunkowości” wprowadzonej w życie Zarządzeniem Nr 3/2011 Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie z dnia 26 września 2011 r. w sprawie ustalenia zasad dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie, zgodnie z którą:

- za środki trwałe uznaje się składniki majątku o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby jednostki o wartości przekraczającej 3 500,00 zł i ujmuje się w ewidencji środków trwałych,
- za pozostałe środki trwałe uznaje się składniki majątku o wartości od 500,00 zł do 3 500,00 zł i ujmuje w księgach inwentarzowych,
- zakupione pozostałe środki trwałe o wartości od 201 do 500 zł ewidencjonowane są w ewidencji ilościowej,
- zakupione materiały do 200,00 zł obciążają bezpośrednio koszty.

2. Składniki majątkowe i ewidencja

2.1. Na podstawie ewidencji księgowej ustalono, że wartość majątku ŚDS zaksięgowanego na poszczególnych kontach wynosiła:

a) w 2016 r.:

➤ konto 011 Środki trwałe:

- stan na 1 stycznia 2016 r. – 1 413 483,29 zł,
– przychody – 7 000,00 zł (zakup kuchni gazowej),
– rozchody – nie występowały,
- stan na 31 grudnia 2016 r. – 1 420 483,29 zł,

➤ konto 013 Pozostałe środki trwałe:

- stan na 1 stycznia 2016 r. – 581 336,38 zł,
– przychody – 21 051,83 zł (zakup m.in.: lodówek, niszczarek, zmywarki, szaf, okapu kuchennego),
– rozchody – 64 741,79 zł (likwidacja m.in.: lodówki, chłodziarko-zamrażarki, zmywarki, kanapy, laptopów, krzeseł, telewizora, stołów, regałów, szaf),
- stan na 31 grudnia 2016 r. – 537 646,42 zł,

➤ konto 020 Wartości niematerialne i prawne:

- stan na 1 stycznia 2016 r. – 8 053,75 zł,
– przychody – 2 827,77 zł (zakup licencji oprogramowania FOKA i licencji systemu e-BIP),
– rozchody – 4 516,27 zł (likwidacja licencji programów FOKA, PUMA i e-BIP),
- stan na 31 grudnia 2016 r. – 6 365,25 zł.

b) w 2017 r.:

➤ konto 011 Środki trwałe:

- stan na 1 stycznia 2017 r. – 1 420 483,29 zł,
– przychody – 8 000,00 zł (zakup bieżni),
– rozchody – 5 099,55 zł (likwidacja zestawu kuchennego),
- stan na 31 grudnia 2017 r. – 1 423 383,74 zł,

➤ konto 013 Pozostałe środki trwałe:

- stan na 1 stycznia 2017 r. – 537 646,42 zł,
– przychody – 76 413,91 zł (zakup m.in.: 18 stołów z podstawą metalową, 5 szaf, mebli kuchennych, 2 kanap, platformy wibracyjnej, roweru treningowego, ścieżki sensorycznej, 2 foteli skórzanych),
– rozchody – 3 233,00 zł (likwidacja m.in.: chłodziarko-zamrażarki, szafki do obudowy lodówki, 4 dysków, krzesła),
- stan na 31 grudnia 2017 r. – 610 827,33 zł,

➤ konto 020 Wartości niematerialne i prawne:

- stan na 1 stycznia 2017 r. – 6 365,25 zł,
– przychody – 5 336,97 zł (zakup licencji oprogramowania: FOKA, systemu e-BIP i LEX),
– rozchody – 2 827,77 zł (likwidacja licencji programów FOKA i e-BIP),
- stan na 31 grudnia 2017 r. – 8 874,45 zł.

2.2. Ponadto, w toku kontroli ustalono, że Środowiskowy Dom Samopomocy posiada na stanie samochód Renault Trafic o numerze rejestracyjnym: NKE99XC.

2.3. Na podstawie analizy dowodów księgowych dokumentujących zakup i likwidację majątku ustalono:

- zakupiony majątek przyjmowano w ewidencji na podstawie dowodu zakupu (faktura) oraz OT (w przypadku środków trwałych),
 - przyjmowane na stan księgowy składniki majątkowe ujmowano na kontach syntetycznych odpowiednio: 011, 013 i 020 oraz w odpowiednich księgach inwentarzowych,
 - wskazano miejsce, w którym dany składnik majątku się znajduje,
 - komisja, w składzie 3 – osobowym, powołana przez Kierownika jednostki dokonała oceny przydatności składników majątku ruchomego do dalszego użytkowania; z przeprowadzonych analiz sporządzono protokół kasacyjny wraz ze spisem przedmiotów, określając w nim przedmioty, które zakwalifikowano jako niezdane do użytku, w związku z ich zniszczeniem, uszkodzeniem lub zużyciem,
 - likwidacja składników majątku nastąpiła poprzez ich przekazanie do utylizacji, co zostało potwierdzone przez firmę przyjmującą majątek do utylizacji,
 - zlikwidowane przedmioty zdjęto z ewidencji księgowej odpowiednich kont oraz usunięto z ksiąg inwentarzowych.
- 2.4. W wyniku oględzin wyposażenia zakupionego w latach 2016 i 2017 znajdujących się w obiekcie ŚDS, przeprowadzonych w dniu 3 października 2018 r. ustalono, że lokalizacja składników majątkowych była zgodna z przedstawionym wykazem składników majątkowych. Z oględzin sporządzono odrębny protokół.
- 2.5. W toku analizy dokumentacji amortyzacyjnej (kart szczegółowych środków trwałych i tabel amortyzacyjnych) zakupionych ze środków inwestycyjnych składników majątkowych ustalono:
- w jednostce przyjęto, zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości, obliczanie amortyzacji wg stawek amortyzacyjnych wynikających z ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1888 ze zm.) – obowiązującej w okresie kontrolowanym, a także ustalonych indywidualnie (art. 16j-16m ww. ustawy),
 - kuchnia gazowa i bieżnia elektryczna zostały zaklasyfikowane do grupy 8 Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane podgrupie 80 Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane, kategorii 808 Pozostałe narzędzie, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane, tj. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. nr 242, poz. 1622) obowiązującym w okresie kontrolowanym,
 - roczna stawka amortyzacyjna zakupionych składników majątku wynosiła 20%, co było zgodne załącznikiem nr 1 do ww. ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych,
 - wysokość amortyzacji kuchni gazowej naliczona została jednorazowo na koniec 2017 r., natomiast amortyzacja bieżni elektrycznej naliczona zostanie na koniec 2018 r.
- Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

[Akta kontroli: VII.1-4, 7-148]

3. Stwierdzone naruszenia stanu prawnego w zakresie majątku trwałego dotyczyły:

- a) oznaczania jednym numerem inwentarzowym zakupionych w 2016 i 2017 roku pozostałych środków trwałych, pomimo iż nabyto kilka sztuk tego samego składnika majątku, tj.:
- w 2016 r. zakupiono:
 - 2 fotele, które oznaczono numerem inwentarzowym: KIW/1/28/3,
 - 2 niszczarki HSM, które oznaczono numerem inwentarzowym: KIW/2/38/1,
 - w 2017 r. zakupiono:
 - 18 stołów z podstawą metalową które oznaczono numerem inwentarzowym: KIW/1/6/21,
 - 2 fotele skórzane, które oznaczono numerem inwentarzowym: KIW/1/28/4.

W powyższej sprawie pisemne wyjaśnienie złożył Burmistrz Miasta Kętrzyn, z którego wynika, że (cyt.): *„Numery inwentarzowe nadawane były pozostałym środkom trwałym w momencie wprowadzenia go do używania. Przyczyną nadania tego samego numeru inwentarzowego dla pozostałych środków trwałych, który zakupiono w większej ilości niż 1 spowodowane było tym, że zakup dotyczył takiej samej rzeczy o tej samej wartości zakupu.”*

Środki trwałe oraz pozostałe środki trwałe powinny być oznakowane w sposób pozwalający na ich zidentyfikowanie z zapisami w księgach rachunkowych jednostki (księdze środków trwałych, księgach inwentarzowych pozostałych środków trwałych, ewidencji ilościowej pozostałych środków trwałych). Oznakowanie środków trwałych numerami inwentarzowymi jest warunkiem niezbędnym do rozliczenia wyników inwentaryzacji przeprowadzanych metodą spisu z natury (umożliwia powiązanie zapisów dokonanych w arkuszach spisowych z zapisami ksiąg rachunkowych).

W związku z tym, każdy zakupiony składnik majątku powinien mieć inny numer inwentarzowy w celu jego identyfikacji, który powinien być tożsamy z numerem wynikającym z ksiąg inwentarzowych. Natomiast zasady oznaczania środków trwałych i pozostałych środków trwałych numerami inwentarzowymi powinny być określone przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości.

Osoba odpowiedzialna – Pani Dagmara Iwaniuk, Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie.

- b) zasadności zakupu zmywarki BEKO, w kwocie 1 399,99 zł, na podstawie faktury VAT nr S240/F014364/12/2016 z dnia 19 grudnia 2016 r.

Zgodnie z wykazem składników majątkowych w 2016 r. została zakupiona zmywarka BEKO DFS 28020X umiejscowiona w WC personelu na 2 piętrze przy pomieszczeniach administracyjnych oznaczonych nr 30. Z opisu faktury wynika, iż *„zmywarkę zakupiono do sekretariatu w związku z tym, że przychodzą do kierownika osoby z zewnątrz wymagające podania tzw. szklanki wody, są to osoby schorowane, a umycie tych naczyń w zlewie nie zapewni pełnego bezpieczeństwa dla pozostałych uczestników czy personelu”*.

Na podstawie oględzin zespół inspektorów ustalił, że ŚDS dysponuje pomieszczeniem tzw. „łazienką”, która wyposażona jest m. in. w dwie zmywarki, w tym jedną zmywarkę przemysłową. Ponadto jedna zmywarka stanowi wyposażenie sali kulinarnej.

Z przedstawionych wyjaśnień kierownika ŚDS, jak i Burmistrza Miasta wynika, że „(...) Miejsca wyznaczone do mycia naczyń uczestników są miejscem wyznaczonym tylko do treningów, a nie do korzystania dla pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy. W placówce nie ma, więc takiego miejsca do korzystania przez personel do mycia naczyń. W związku z czym zakupiono zmywarkę, którą można było zbudować i umieścić w wc personelu”.

W odniesieniu do „bezpieczeństwa dla pozostałych uczestników czy personelu”, o którym mowa w opisie faktury zakupu należy stwierdzić, że według specyfikacji producenta <https://www.beko.pl/produkt/879/dfs28020x> zmywarka służy do zmywania naczyń, osiąga maksymalną temperaturę 70°C zmywania. Zatem nie jest to urządzenie do dezynfekcji, które zgodnie mogłoby zapewnić pełne bezpieczeństwo dla uczestników czy personelu.

W związku z powyższym, zarówno opis faktury dotyczący zasadności zakupu zmywarki, jak i udzielone przez Kierownika ŚDS i Burmistrza Miasta wyjaśnienia nie znajdują uzasadnienia. Niegospodarnością jest zakup kolejnej zmywarki, w sytuacji gdy dwie sprawne są już na wyposażeniu ŚDS. Zakupione wyposażenie nie jest towarem deficytowym i nie ma potrzeby dokonywania zapasów.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 44 ust. 3 pkt. 1 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny.

Osoba odpowiedzialna – Pani Dagmara Iwaniuk, Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie.

[Akta kontroli: VII.4-6, 149-164]

VII. W zakresie nadzoru i rozliczenia realizowanych zadań

1. W toku czynności kontrolnych ustalono, że Miasto Kętrzyn w ramach sprawowanego nadzoru nad jednostkami podległymi przeprowadziło, w okresie od 10 do 25 sierpnia 2017 r. kontrolę w Środowiskowym Domu Samopomocy w Kętrzynie. Przedmiotem kontroli była prawidłowość wydatkowania środków z budżetu państwa na realizację zadań w 2016 r. oraz I półroczu 2017 r. Okres objęty kontrolą: maj 2016 r. i luty 2017 r.

Zgodnie z treścią protokołu kontroli, kontrola przeprowadzona została w oparciu o przedstawione faktury oraz listy płac pracowników za maj 2016 r. i luty 2017 r.

Łączna wysokość zweryfikowanych wydatków wynosiła 149 178,92 zł, w tym:

- w maju 2016 r. – 82 100,78 zł,
- w lutym 2017 r. – 67 078,14 zł,

co stanowiło tylko **0,07%** wszystkich poniesionych w latach 2016 i 2017 wydatków.

Zespół kontrolny nie zakwestionowała prawidłowości wydatkowania środków z budżetu państwa na realizację powierzonego zadania.

Protokół podpisany został dnia 30 sierpnia 2017 r. przez osoby kontrolujące i Kierownika jednostki kontrolowanej.

2. Na podstawie analizy protokołu z przeprowadzonej kontroli wraz z załącznikami należy stwierdzić, że w zakresie dokumentów objętych kontrolą znajdował się dokument potwierdzający dokonanie wydatku na obsługę prawną, tj. faktura VAT nr 2/IV/2016 r. z dnia 29 kwietnia 2016 r. Powyższy wydatek nie został zakwestionowany przez zespół kontrolny.

W ocenie zespołu kontrolnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wydatkowanie środków dotacji celowej na obsługę prawną jest wykorzystaniem dotacji niezgodnie z przeznaczeniem. Szczegółowe stanowisko w tym zakresie zostało zawarte na str. 17-21 wystąpienia pokontrolnego.

3. Ponadto, zdaniem kontrolujących okres objęty kontrolą (maj 2016 r. i luty 2017 r.) oraz próba wydatków przyjęta do kontroli były niewystarczające do prawidłowej oceny realizacji wydatków w ramach powierzonego zadania z zakresu administracji rządowej.

[Akta kontroli: VIII.1-20]

Pismem z dnia 11 marca 2019 r. znak SOO.1710.7.2019, Burmistrz Miasta Kętrzyn na podstawie art. 58 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.), wystąpił do Dyrektora Wydziału Finansów i Kontroli (kierownika komórki do spraw kontroli) z wnioskiem o przywrócenie terminu na złożenie zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 12 lutego 2019 r. (termin złożenia zastrzeżeń upłynął w dniu 22 lutego 2019 r.). Jednocześnie do wniosku dołączył zastrzeżenia wniesione do projektu wystąpienia pokontrolnego przez Kierownika ŚDS (pismo z dnia 5 marca 2019 r., uzupełnione pismem z dnia 8 marca 2019 r.).

Zastrzeżenia zostały odrzucone z powodu wniesienia ich przez osobę nieuprawnioną.

Mając na uwadze powyższą ocenę i wnioski zalecam:

1. Przeznaczanie i wydatkowanie środków finansowych pochodzących z dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa wyłącznie na cel na jaki zostały przyznane, tj. w przypadku środków przekazanych w rozdziale 85203, na finansowanie bieżącego funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Kętrzynie.

W odniesieniu do ponoszenia kosztów związanych z obsługą prawną ŚDS – zaprzestanie świadczenia tego typu usług. Jednostka zatrudnia pracownika na stanowisku specjalisty ds. księgowo-kadrowych, którego kompetencje i posiadana wiedza pozwalają na prawidłowe realizowanie czynności służbowych (m.in.: sporządzanie umów o pracę, zakresów czynności, wniosków o nagrody itp.).

W przypadku „porad prawnych dla podopiecznych” – należy zdecydowanie wskazać, że takie zadanie nie mieści się w celach funkcjonowania ŚDS – co zostało uzasadnione w treści niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

W odniesieniu do kosztów związanych z promowaniem i rozpowszechnianiem działalności ŚDS oraz kosztów dotyczących życzeń okolicznościowych w lokalnych mediach – zaprzestanie ponoszenia tego typu wydatków ze środków dotacji celowych.

2. Przyznawanie i wypłacanie nagród dla Kierownika ŚDS, na podstawie i w wysokości wynikającej z uregulowań wewnętrznych Miasta Kętrzyn, tj. Regulaminu wynagradzania kierowników gminnych jednostek organizacyjnych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.
3. Zobowiązanie pracowników ŚDS do:
 - prawidłowego klasyfikowania wydatków budżetowych, a w szczególności poniesionych na:
 - usługi konserwacyjne oraz naprawcze majątku ŚDS, w § 4270 Zakup usług remontowych,
 - zakupy artykułów spożywczych, w § 4220 Zakup środków żywności,
 - koszty wysyłki zakupionych materiałów, w § 4300 Zakup usług pozostałych,
 - oznaczania zakupionych składników majątku w sposób pozwalający na ich identyfikację z zapisami w księgach rachunkowych jednostki (księdze środków trwałych, księgach inwentarzowych pozostałych środków trwałych, ewidencji ilościowej pozostałych środków trwałych). W związku z tym, każdy zakupiony składnik majątku powinien mieć nadany indywidualny numer inwentarzowy, zgodnie z zasadami określonymi przez kierownika jednostki w dokumentacji opisującej zasady (politykę) rachunkowości.
 - dokonywania wydatków, w tym związanych z zakupem składników majątkowych, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.
4. Z racji sprawowanego nadzoru nad jednostką realizującą zadanie (ŚDS), przeprowadzanie corocznych kontroli prawidłowości wydatkowania środków publicznych w zakresie pozwalającym na prawidłową ocenę realizowanego zadania. O wynikach przeprowadzonych kontroli proszę informować Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.
5. Dokonanie zwrotu w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem kwoty **25 403,50 zł**, wydatkowanej na pokrycie kosztów obsługi prawnej ŚDS, promowania i rozpowszechniania działalności ŚDS oraz kosztów publikacji życzeń okolicznościowych w lokalnych mediach, na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Za datę stwierdzenia ww. okoliczności należy przyjąć datę otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

6. Dokonanie zwrotu w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności pobrania dotacji w nadmiernej wysokości kwoty **12 443,38 zł**, wydatkowanej na wypłatę nagród dla Kierownika ŚDS, na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Za datę stwierdzenia ww. okoliczności należy przyjąć datę otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku niedokonania zwrotu dotacji w ww. terminie, na podstawie przepisów art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji w sprawie zwrotu ww. kwot.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki

Wojewoda
Warmińsko-Mazurski
/dokument podpisany elektronicznie/